

Dirk van Oostaijen NPB-erelid

‘Langs de kant staan helpt niet’

‘Als er nu weer actie nodig is voor een fatsoenlijke nieuwe politie-cao, dan doe ik weer mee. Mijn ervaring is dat het nooit rechtuit goed gaat. Actie is eigenlijk altijd nodig. Gelukkig vind ik het niet alleen nuttig om te doen, maar ook leuk.’ Aldus een Hagenees die in mei vanwege zijn grote verdiensten voor de vereniging tot erelid van de NPB werd benoemd.

Zijn naam: Dirk van Oostaijen.

Er is een heel goede kans dat lezers van dit artikel Dirk van Oostaijen tijdens hun politieloopbaan zijn tegengekomen. Wellicht al tijdens hun opleiding. Tientallen jaren was hij namelijk persoonlijk betrokken bij de wervingsacties van NPB-leden op de politiescholen. Duizenden collega's moet hij met zijn aanstekelijk enthousiasme NPB-lid hebben gemaakt.

Bijna 72 is hij inmiddels. Volgend jaar is het 50 jaar geleden dat hij zelf de politieschool op het Alexanderveld in Den Haag binnenstapte. Na eerst de douane en daarna de luchtmacht 'leek de Haagse politie wel wat.' En alzo geschiedde. Het werd meer dan 'wat'. Ruim meer zelfs. Zowel in het politievak als in het vakbondswerk. Beide taken werden en worden met zeer grote betrokkenheid ingevuld. NPB-klussen doet hij nog steeds. Het politiewerk, dat hij in vele facetten heeft mogen uitvoeren, stopte officieel in 2006, toen hij op 58-jarige leeftijd vervroegd kon uitreden op basis van een toenmalige (tijdelijke) ouderenregeling.

AAN DE SLAG!

De voormalig rechercheur steekt niet onder stoelen of banken wat hem drijft tot al zijn activiteiten voor de politie, de vakbond en ook de maatschappij. Het is zijn motto: 'Langs de kant staan helpt niet.' Dirk: 'Als je iets wilt bereiken of gedaan wilt hebben, dan moet je er zelf wat voor doen. Dat is op alle terreinen zo. Als er een criminele zaak opgelost moest worden, dan moest ik er zelf op uit. Achter je bureau blijven zitten wachten was er niet bij. Actie was nodig. Regelmatig was dat spannende actie in snelle auto's, waarbij onze rijvaardigheidstrainingen op Zandvoort goed van pas kwamen. Dat maakte het werk ook leuk natuurlijk. In het vakbondswerk is het niet anders. Zo was ik vanuit de NPB betrokken bij het maken van politiebegrotingen. Dan kun je ook niet vanaf de zijlijn toezien met het naïeve idee dat het zomaar goedkomt. Ook dan geldt: wil je iets? Dan zul je wat moeten doen. Hup, niet zeuren maar aan de slag.'

Mei 2020: Dirk met vrouw Riet en speciale bondsmedaille, onverwacht uitgereikt tijdens een Haagse NPB-ledenvergadering.

WEINIG THUIS

Riet is de vrouw van Dirk, met wie hij inmiddels 46 jaar getrouwd is. Zij luistert mee en lacht als de indrukwekkende lijst met voorgaande en huidige activiteiten van Dirk aan de orde komt. Was of is hij ooit wel thuis? 'Weinig,' vertelt ze. 'Pas in deze coronatijd is hij meer thuis. Is het toch nog ergens goed voor.' Naast zijn werk voor de NPB is Dirk namelijk actief in de politiek, als penningmeester voor de SP in Den Haag. Daarnaast zit hij in het wijkberaad en zingt hij in het politiekoor Entre Nous. Ook is Dirk nog penningmeester van de afdeling golf van de Haagse Politie Sport Vereniging (HPSV) – en daarmee een van de weinige SP-leden die zich met deze tak van sport bezighoudt. Helemaal privé blijft er zelfs nog tijd over voor vissen en reizen, het liefst naar Griekenland.

'Ik kan niet tegen onrecht en niet tegen het ongelijkwaardig behandelen van mensen. En ja, ook daar wil ik zelf wat aan doen,' verklaart Dirk. 'Om die reden ben ik jarenlang als vakbondsvertegenwoordiger actief geweest in Bezwaaradviescommissies (BAC) – dat zijn de commissies die de werkgever van een deskundig advies moeten voorzien over zijn reactie op een ingediend bezwaarschrift. En ook mijn inzet als rechtshulpcoördinator voor de NPB-afdeling Den Haag had natuurlijk alles te maken met opkomen voor de belangen van de medemens en de collega in het bijzonder.

ROOD HART

Dat geldt ook voor zijn werk voor de SP. 'Ik ben sinds 2007 lid van die partij, in mijn ogen de enige echt linkse en rode partij in Nederland, die als geen ander staat voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Dat past dus heel goed bij mij. Heel soms moet ik kiezen tussen het rood van de SP en het inmiddels blauw van de NPB. Bijvoorbeeld bij de laatste CAO-acties in 2016. Toen kwam ik met een blauw NPB-shirt aan toenmalig SP-leider Emiel Roemer tegen. Daar heb ik me nog bij hem voor verontschuldigd – lachend, dat wel.'

Toen Dirk in 1971 als PvdA-man lid van de NPB, stond die nog bekend als 'de rooie bond'. 'En dat was toen ook de kleur die gevoerd werd,' vertelt hij. 'De verandering naar (vooral) blauw was niet mijn keuze. Geef mij maar rood. Dat is ook de kleur van actie.' Voor de foto's trekt Dirk het bekende blauwe NPB-shirt aan. Geen probleem, maar wij weten nu dat het gaat om plaatjes van een rood hart in een blauw shirt.

KRACHT OP DE ACHTERGROND

Toen Dirk op 19 mei zijn eremedaille uit handen van Jan Struijs mocht ontvangen, werd hij geroemd als 'een gevoelsmens, met het hart op de goede plek, sociaal bewogen en met oog voor de werkers in de politieorganisatie'. Een man waar je niet snel tevergeefs een beroep op doet, bijvoorbeeld voor het draaiende houden van actiecomités tijdens cao-conflicten. 'Dirk is er dan bijna altijd, ook al kost dat veel tijd over vaak een langere periode. Een onmisbare kracht op de achtergrond, stevast bereid om de handen uit de mouwen te steken.'

SPEELGOEDACTIE

Die bereidheid blijft niet altijd beperkt tot Nederland. Dirk vertelt dat hij heel snel ja zei toen hij gevraagd werd mee te werken aan een actie voor politiemensen in Letland. In december 2010 brachten de NPB-leden in twee weken tijd een grote hoeveelheid tweedehands kinderkleding en speelgoed bij elkaar om de feestdagen van hun collega's in dat land op te vrolijken. Dirk ging als chauffeur mee om alles op tijd in Letland af te leveren. 'Een barre tocht door de kou en de sneeuw, maar mooi om te kunnen doen voor armlastige collega's.'

SENIORENBELEID

Het mensgerichte in Dirk, en ook zijn gevoel voor recht en rechtvaardigheid, zorgen ervoor dat hij zich veertien jaar na zijn vervroegd pensioen nog altijd druk maakt over allerlei zaken die spelen bij en rondom de politie. Het corruptieprobleem komt aan de orde en ook het seniorenbeleid bij de politie. Dirk, die ook nog bij Werving & selectie gewerkt heeft en sinds jaar en dag een actief lid is van het NPB-adviesorgaan 50+: 'Het seniorenbeleid is helaas een zaak van af en toe twee stapjes vooruit en dan weer eentje achteruit. Het schiet niet echt op. De werkgever zou zich ervoor moeten inzetten dat medewerkers zo lang mogelijk veilig en gezond hun werk kunnen blijven doen. Maar die zogenaamde duurzame inzetbaarheid bereik je alleen door daarin al te investeren vanaf het moment dat collega's aangenomen worden.' ➔

1971, het jaar van Yesterday, when I was young:
Dirk van Oostaijen met zestien andere aspiranten
op de politieschool op het Alexanderveld in Den Haag.

BIERPUL VAN HEINEKEN

De politieloopbaan van Dirk van Oostaijen in vogelvlucht: eerst vier jaar in uniform, vervolgens via de districtsrecherche naar de centrale recherche. Na zes jaar in de automatisering werd hij achtereenvolgens ingezet bij de Vreemdelingendienst, als ploegbrigadier (chef) in Delft, in de strijd tegen computercriminaliteit, als medewerker Interne onderzoeken en tot slot als beleidsmedewerker.

Herinneringen aan zijn loopbaan bij politie en vakbond heeft Dirk meer dan genoeg. 'Ik was niet zo honkvast, dus zat ik elke drie, vier jaar wel ergens anders. Als rechercheur bij Moordzaken kwam ik bijvoorbeeld Appie Baantjer tegen op bureau Warmoesstraat in Amsterdam. In 1983 was ik lid van het observatieteam dat zich bezighield met de ontvoering van Freddie Heineken. Kijk, dit is de bierpul die we op 1 april 1984 kregen na een voorstelling van André van Duin in Carré. Met onze partners waren we daarvoor uitgenodigd. Heineken wilde ons bedanken. Zo ging dat in die tijd. Een mooi aandenken!'

DE NATIONALE POLITIE

Een lange loopbaan bij politie en vakbond betekent dat er heel wat veranderingen gepasseerd zijn. De veranderbereidheid bij Dirk is groot, zo wordt van hem gezegd. Maar niet alles verandert ten goede. Hij begon bij de gemeentepolitie. De overstap op regionale politie staat bij Dirk in de boeken als nuttig. Over de komst van de Nationale Politie, die hij zelf niet meer in actieve dienst meemaakte, is hij minder te spreken. 'Wel als het gaat om bijvoorbeeld het hanteren van één landelijk informatiesysteem, maar voor de individuele diender is het een slechte zaak gebleken. Ik zie veel meer nut in het kleiner organiseren van praktische zaken en bijvoorbeeld het plaatselijk roosteren. Van mij mogen we daar naar terug.'

Volgens Dirk is ook de manier waarop de politiek met de politie omgaat de laatste jaren veranderd. 'Ze roepen wel dat ze de politie zo belangrijk vinden, maar in de praktijk zie ik daar weinig van terug. Er zijn gewoon te weinig politiemensen voor de executieve dienst beschikbaar. En die verdienen ook nog eens te weinig. In een wereld waar velen op de dienders letten en dat delen op internet, lopen de collega's vaak op hun tenen. Ze kunnen zich geen foutje veroorloven. Wat mij betreft is de belangrijkste oorzaak dat er structureel te weinig financiële middelen worden toegekend om een sterke politieorganisatie te realiseren.'

2013: Dirk van Oostaijen met SP-leider Emile Roemer tijdens een landelijke pensioendemonstratie in Utrecht

'Ze roepen wel dat ze de politie zo belangrijk vinden, maar in de praktijk zie ik daar weinig van terug'

GEEN LINTJE VAN DE KONING

Overdadig vissen aan de waterkant zit er nog niet in voor Dirk, zo lijkt het. 'Eigenlijk ben ik nog steeds 24 uur per dag met de politie bezig,' zegt hij. Zijn rood hart in een blauw shirt blijft onverminderd kloppen voor de goede zaak. Daarvoor wil hij absoluut ('héél zeker weten') geen lintje van de koning ontvangen. Maar het erelidmaatschap van de NPB zegt hem wel degelijk wat. Hij zegt er niet zoveel over, maar het doet hem stiekem toch goed dat het gewaardeerd wordt. Daarom nog één keer: Dirk, bedankt voor je jarenlange inzet voor onze vereniging en je bewonderenswaardige en inspirerende passie voor het vak en de vakbond! ■